

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Znak vask četrtlet in velja s polnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrto leta 2 K. — Naročniki za Nemčijo 8 K, za druge tujerazpisne države 8 K. — Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročniki se pošilja na: Upravišče „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Čeje „Kotičnega tablova družba“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče: Karoska cesta št. 2, sprejemni naročniki, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petstovnice za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratno oglasje primeren popust. V oddelku „Mala znamenja“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije se pošiljajo pusto.

Avstrija, Nemčija in Turčija za mir.

Maribor, 8. okt. 1918.

Avstrija, Nemčija in Turčija so dne 4. oktobra odposlale predsedniku Združenih držav Severne Amerike, Wilsonu, brzojavko, v kateri so ga za posredovanje, da se med vojskujočimi se državami sklene premirje, kateremu bi naj sledil mir. Brzojavka, odposlana Wilsonu, se glasi:

„Avstro-ogrsko država je že opetovano izrazila željo, da se napravi konec krvoprelivanju ter da se sklene pravičen in trajen mir. Prežeta te želje, predlaga predsedniku Združenih držav Severne Amerike, da se nemudoma sklene premirje ter da se prično mirovna pogajanja na podlagi 14 Wilsonovih točk z dne 8. jan. 1918, na podlagi 4 točk Wilsonovega govora z dne 12. februarja 1918 ter končno na podlagi 5 dodatnih Wilsonovih točk z dne 27. sept. 1918.“

Mirovna ponudba Avstrije, Nemčije in Turčije ni nikogar iznenadila. Vsled poraza bolgarskih armad je bila Bolgarija prisiljena prositi za premirje in mir. Bilo je torej očitno, da bodo zgledu Bolgarije sledile še tudi Avstrija, Nemčija in Turčija. Avstrija, Nemčija in Turčija so torej pri volji, da sklenejo mir na podlagi imenovanih Wilsonovih točk, ki se glasijo:

14 točk z dne 8. januarja 1918.

1. Vse mirovne pogodbe morajo biti javne in odkritosrčne.
2. Popolna prostost ladjeplovbe na morjih.
3. Odpravijo se naj vse gospodarske ovire in se naj ustanovi enotnost gospodarskih razmer med vsemi narodi.
4. Oboroževanje narodov se mora znižati na najnižjo mero.
5. Svobodno in nepristransko se morajo urediti in rešiti vsa vprašanja glede vseh izvenevropskih naselbin.
6. Rusko ozemlje se mora popolnoma izprazniti in Rusija si naj sama določi svoj politični razvoj.
7. Belgija se mora izprazniti in obnoviti in zopet postati neodvisna država.
8. Nemčija mora izprazniti zasedeno francosko ozemlje in popraviti na tem ozemlju povzročeno škodo.
9. Ureditev mej Italije naj se izpelje z jasno znanimi narodnimi črtami.
10. Narodom Avstro-Ogrske naj se zagotovi prilika samoupravnega razvoja.

11. Rumunija, Srbija in Črnagora naj se izprazni in zopet obnove zasedena ozemlja. Srbija mora dobiti svobodni dohod do morja.

12. Narodom v Turčiji se mora zagotoviti samoupravni razvoj. Dardanele se morajo odpreti za prosto plovo ladij vseh držav.

13. Ustanoviti se mora neodvisna poljska država, ki naj obsega vsa ozemlja, v katerih prebiva poljsko prebivalstvo.

14. Ustanoviti se mora splošna zveza vseh narodov in ustanoviti se mora mednarodno razsodišče, ki bo presojalo vse spore, nastale med narodi in državami.

4 točke z dne 12. februarja 1918.

1. Vsak del končnoveljavne pogodbe se mora zgraditi na pravičnosti v gotovem slučaju s tako poravnavo, od katere je najverjetnejše, da privede k trajnemu miru.

2. Narodi in dežele naj se ne premikajo od gotove državne oblasti po kaki drugi, kakor da gre le zgolj za predmete ali kamne v kaki igri.

3. Vsaka rešitev o vprašanju kakega ozemlja, ki jo je sprožila sedanja vojna, se mora rešiti v korist prizadetega prebivalstva in ne kakor le del kake pogodbe na zahtevo mest, ki tekmujejo med seboj.

4. Vse jasno označene narodne zahteve se morajo zadovoljiti v najširšem obsegu, ki je mogoč, ne da se sprejmejo ali ovekovečijo stari vzroki spora in nasprotstva, ki bi najbrže kmalu zopet motili mir v Evropi in ž njo celega sveta.

5 točk z dne 27. septembra 1918.

1. Nepristranska pravičnost, ki jo nameravamo odmeriti, ne sme razločevati med onimi, do katerih želimo biti pravični, in tistimi, do katerih ne želimo biti pravični. Pravičnost mora biti taka, da ne bo poznala nobenih ugodnosti in nobenega stopnjevanja, marveč le enake pravice za udeležene narode.

2. Noben poseben, osamljen interes ali korist kateregakoli naroda ali skupine narodov ne more tvoriti temelja kakega dela pogodbe, če se ne ujema s skupnimi interesi vseh.

3. V skupni rodbini zveze narodov ne sme obstajati nobena vez, nobena zveza in tudi ne posebne pogodbe ali dogovori.

4. V zvezi sami ne smejo biti nobeni posebni, samoljubni gospodarski načrti ali težnje, ne sme se uporabljati gospodarski boj kot v kakršnikoli obliki ali izključitvi; izzvezo je samo pooblastilo sile, katero se podeli zvezi narodov, da naloži gospodarske kazni z izključitvijo svetovnih trgov in sicer kakor sredstvo reda in nadzorovanja.

5. Vsi mednarodni dogovori in pogodbe kakoršnekoli vrste se morajo s popolno vsebino naznaniti ostalemu svetu.

Na podlagi teh točk bi torej bile Avstrija in Nemčija ter Turčija pripravljene skleniti mir. Ako bo četverostran pri volji skleniti ponujeni mir, se bo odločilo v najkrajšem času, morda še poprej, nego dobijo naši čitatelji v roke to številko.

Wilson še do danes ni odgovoril na našo mirovno ponudbo. Vendar se že čujejo glasovi, da bo odgovoril v najkrajšem času in da bo — odklonil mirno ponudbo.

Bolgarski kralj odstopil.

Kralj Ferdinand I. se izselil. — Kralj Boris III.

Kakor smo že poročali, je bila Bolgarija prisiljena prositi za premirje in mir in odložiti orožje. — Bolgarske čete so morale zapustiti vse srbsko in grško ozemlje, katero so zasedle v tej vojni ter se vračajo v svojo domovino. Srbske čete korakajo vedno dalje v Srbijo, da zasedejo tiste dele Srbije, katere je zavzela Bolgarija v tej vojni. Avstrija in Nemčija sta umaknili svoje čete iz Bolgarije, angleške in francoske čete pa korakajo v Bolgarijo, da zasedejo Bolgarijo.

V globoko ponižani duši bolgarskega naroda je umevno zavladala velika nevolja proti krivcem, ki so tirali nesrečno deželo v svetovno vojno in povzročili nešteto gorja, pomanjkanja in gladu v tej odnareve bogato obdarovani deželi. Kot glavnega krivca in povzročitelja nesreče, ki je zadela Bolgarijo, smatra bolgarski narod svojega lastnega kralja in carja Ferdinanda, ki je rodod Nemec iz kneževine Koburžanov. Kralj Ferdinand si kljub 33letnemu vladanju kot bolgarski kralj ni znal pridobiti srca bolgarskega naroda. Bolgarski narod ga je vedno smatral za tujca in mu kot takemu ni nikdar zaupal. To nezaupanje je v zadnjem času naraslo do sovraštva in razdor med narodom in kraljem je postal nepremostljiv. Kralj Ferdinand se je tudi sam začel smatrati za tujca v deželi, v kateri je izgubil vse

LISTEK.

Vojaški novinec.

Belgijska povest.

pisal Henrik Konsjans; preložil za „Slov. Gospodarja“ ALB.

(Dalje.)

„No, Micika“, vpraša, „kaj bi rada?“
 „Priša sem semkaj obiskat Janeza Bremsa; ali mi morete povedati, kje je?“
 „Janez Brems? Tega imena še nisem nikdar slišal.“
 „Saj je vendar belgijski vojak, kot vi.“
 „Je že res; ali služi pri kavaleriji ali pri infanteriji?“
 „Kaj mislite s tem reči?“
 „Ali služi pri konjih ali pri pešcih?“
 „Tega ne vem; vojak je pri zelenih lovecih. Ali ti niso v mestu?“
 „Potem ni čudo, ako ga ne poznam; mi smo od devetega.“
 Med tem razgovorom je bil korporal s tremi ali štirimi vojaki in stražnikom stopil k deklici. Katrica ni šla v glavo, zakaj so jo pogledovali tako čudno in se v nerazumljivem jeziku posmehovali. Sram jo je pričelo biti, zato je proseče rekla Flemingu:
 „Priatelj, pokažite mi pot, meni se jako močno mudi.“
 Uslužni vojak ji naglo odgovori:
 „Pojdite skozi vrata. Potem po prvi cesti na desno, potem na levo, še enkrat na levo in zopet na desno, dokler ne pridete do neke kapelice. To pustite na levi strani in zavijte na desno za veliko hišo, ko-

der je prodajalna.

„Ce greste še malo dalje, zopet na levo, pride te na trg. Tam vprašajte, kje je vojašnica drugega lovskega bataljona. Vsak otrok jo vam pokaže.“

Katrica je bila vsa zmešana; v glavi se ji je vrtelo od samih „levih“ in „desnih.“ Razumela pa ni ničesar in hotela zvedeti kaj natančnejšega, kar zavpije straža na vse grlo:

„Aux armes!“ (Pod orežje!)

Vse je tekalo semtertja ter hitelo k straži po puške. Vojak pravi naglo prestrašeni deklici:

„Proč, proč! Tecite, sicer naju zapro. Mestni poveljnik gre!“

Deklica si tega ni dala reči dvakrat, kajti pri mestnih vratih je zagledala častnika na konju, ki se ji je zdel oblečen kot kralj in je imel silne brke. Jezzen, ker je bil stražnika zalotil, ko je govoril s dekletom, je ubogo deklico pogledal, kot bi jo hotel kar požreti, vendar je jahal mimo nje, ne da bi jo pogledal; a trepetaje je čula, kako je oštevval vojake, vendar ni mogla umeti, kaj je vzbudilo njegovo jezo.

Hitela je v mesto in res slednjič našla trg. Tuintam je videla vojake v raznih oblekah, a dogodek s stražo jo je napravil previdno. Obrnila se je sedaj na meščanko in vprašala:

„Gospa, prosim vas lepo, povejte mi, kje stanujejo loveci?“

„Tam-le zavijte okrog ogla in pojdite naravnost do konca tiste ulice. — Tam stannjeje loveci v veliki vojašnici.“

„Stokrat vam hvala!“ pravi Katrica in krene v označeno smer.

Ko pride pred kasarno, takoj spozna poslopje po množici vojakov, ki so hodili noter in ven, kakor tudi po bobnanju, ki ga je slišala notri.

Smejoč se od veselja gre naravnost proti vra-

tom, da bi stopila v vojašnico, a straža zavpije nad njo z osornim glasom:

„Stoj! Nazaj! Nihče ne sme noter!“

In ko napravi deklica še en korak, jo potisne nazaj.

„Priatelj!“ vzdihne Katrica. „Rada bi govorila z nekom, ki je tudi vojak. Kaj pa naj storim?“

„Pri katerem bataljonu in pri kateri kompaniji pa je?“ vpraša straža.

„Tega pa ne vem —“ odgovori ona plašno.

„Potem počakajte pol ure“, odgovori straža hitro: „tako bo dano znamenje za kosilo, kmalu nato pa bo poziv za vežbanje. Potem boste videli vse moštvo, ki bo šlo iz vojašnice; ako imate dobre oči, ga spoznate. Med tem pijte čašo piva tam-le pri „sokolu.“ Zda pa me pustite pri miru, adjutant naju že opazuje.“

Stražnik pusti osuplo Katrico, z desnico krepko udari ob puškino kopito, vrže glavo nazaj ter kot vojak koraka gor in dol, ne da bi pogledal mlado kmetico.

Ta se je za hip vtopila v premišljevanje ter se mučila, da bi razumela, kako bi mogla biti pregreha, tujcu pokazati pravo pot. Bolest ji je legla na sree. Dasi je bila nepotrpežljiva, vendar se ji ni zdelo predolgo, čakati pol ure. Hotela je stati v bližini vrat, kadar bodo loveci prišli ven, in niti eden ne bo ušel njeni pozornosti. Videla bo Janeza in ga spoznala. A ob ti upalni misli se ji zdajci pomrači obraz — pride ji na misel, da slepec nikakor ne more kora-kati kot drugi. — A kaj ona ve? — Vse se ji je tukaj zdelo tako čudno in nenavadno. — V dvomih je poslušala stražnikov svet ter s počasnimi koraki šla proti „sokolu.“ Tje prišedši, je zahtevala čašo piva ter sramežljivo sedla v kot za mizo.

Dalje prihodnjič.

zaupanje in vsa ljubezen naroda. Velei vikoraknja angleških in francoskih čet v Bolgarijo je postalo njegovo stališče nezdržljivo, postal bi bil jeftnik v svoji lastni deželi, v lastni prestolni palači, ako bi ne bil pravčasno odstopil ter zapustil dežele. Dne 3. oktobra zvečer je izdal kralj Ferdinand oklic na narod, v katerem naznanja, da odstopi kot kralj in car bolgarski ter prepusti krono in prestol svojemu najstarejšemu sinu Borisu, ki se je nato proglasil za kralja in carja z imenom Boris III.

Novi bolgarski kralj je star 24 let in je pravoslavne vere, dočim je ostal njegov oče katoličan. Ob nastopu vlade je izdal kralj Boris III. oklic na narod, v katerem ga poziva, da ga podpira v teh težkih časih, v katerih se sedaj nahaja Bolgarija. Bivši kralj Ferdinand je že zapustil Bolgarijo in se podal na svoja ogrska posestva, kjer bo imel časa dovolj premišljevali svojo usodo in usodo Bolgarije, katero je tiral v to za Bolgarijo tako nesrečno svetovno vojno.

Nemci se poboljšali?

Nemški nacionalci so povabili krščanske socialce in nemške socialne demokrate v državem zboru na posvetovanje, v katerem bi se naj sklenila skupna zveza nemških poslancev. Socialni demokrate so se sicer odzvali temu vabilu, a so dne 3. oktobra na skupnem sestanku stavili resolucijo, v kateri zastopniki nemškega delavstva priznavajo pravico samoodločbe slovanskih in drugih nenemških narodov Avstrije ter zahtevajo isto pravico tudi za nemški narod. Resolucija pravi, da priznavajo nemški delavci pravico slovanskih narodov, da ustanove lastne države. Izražajo nadalje pripravljenost, se pogajati z zastopniki češkega in jugoslovanskega naroda o preustrojitvi Avstrije v smislu svobodnih narodnih združenj. Nemški nacionalci, ki so do sedaj odrekli Slovanom, posebno nam Jugoslovanom, vsako pravico svobodnega razvoja in so nas smatrali za hlapce nemškega „Herrenvolka“, so pri svojem posvetovanju dne 5. t. m. že v bistvu sprejeli socialdemokratski predlog. Kaj je neki privedlo ohole in gospodstvažljive Nemce do poboljšanja?

Spoznali so, da je ves svet proti njim! Samo odvisni Azijati in Madžari so še ostali njih zvesti zavezniki.

Zares, sreča je opoteča.

Slovani vstajamo, prišla je ura plačila. Kje ste sedaj vi vsi, ki ste nam Slovanom želeli in prerokovali pogin? Kje ste ovađuhi, vohuni in vsi drugi hudobci s črnimi dušami, ki ste ob začetku vojne in tudi pozneje po nedolžnem ovažali Slovence in druge Slovane kot „veleizdajalce“ oblastinjam? Ljudje, s kosmato vestjo, ki ste pomagali goniti naše ljudi po nedolžnem v ječe, ki ste po krivem pričali in prisegali, ki ste noč in dan pisali laži, ki ste organizirali poulične pobaline in jih hujskali nad nas, vi vsi ste se poskrili pred solncem prihajajoče slovanske svobode. Ko smo trpeli, vi ste se smehovali. In danes?

— ste se hudobno rogali, ste se nam posmehovali. In danes?

Schulverein, Südmarka, Volksrat in vi vsi, ki ste se trudili, da bi nas uničili, da bi zgradili od Spielfelda preko Slovenskih gor, mimo Maribora, Celja in Ljubljane vsenemški most do sinje Adrije, zaman je bilo vse vaše delo. Zaman ste poslali na stotine protestantovskih Švabov gospodovati na lepo slovensko zemljo.

Danes vam lahko mi samozvestno zakličemo s esnikom:

Mi tu smo gospodarji,
In Bog in naši carji!

Državni zbor.

V seji državne zbornice dne 2. in 3. oktobra se je vršila razprava o vladni izjavi ministrskega predsednika Hussareka ter o mirovni predlogih poslancev, dr. Korošca, Staneka in Glombinskega. Čela razprava je bila zelo zanimiva in burna. Češki poslanec Stanek je pel Nemcem hude levite. Med drugim je rekel tudi sledeče: Vsi narodi, ki ljubijo svobodo, so se združili proti Nemcem, katere čaka za služena kazen. Mi zahtevamo fronto treh slovanskih držav od Gdanskega preko Prage do Adrije. Že vnaprej ugovarjamo zoper delno rešitev češko-slovanskega vprašanja in zahtevamo združenje vseh Čehov in Slovkov v Avstro-Ogrski v samostojno državo. Gleda zahtev Jugoslovanov po združenju v neodvisno državo soglašamo popolnoma z našimi jugoslov. brati. Edina pot, da pridemo do trajnega miru, je, da se sprejmejo Wilsonovi mirovni pogoji.

Načelnik Jugoslovanskega kluba, poslanec dr. Korošec, je med drugim izvajal, da se Jugoslovani prav lepo zahvaljujejo za vsako narodno samoupravo, marveč zahtevamo združenje vseh Jugoslovanov v neodvisno in samostojno državo. Hussarek prihaja z narodno samoupravo že veliko prepozno. Pred vojno bi bili Slovenci za isto hvaležni, a sedaj s petem letu svetovne vojne pa pravijo: Nikdar! — Hussarek je pokazal tudi nek okvir, v katerega misli spraviti jugoslovansko vprašanje, ni pa pokazal podobne, katero bi rad spravil v ta okvir. Govornik je

nadalje ožigosal potovanje madžarskega grofa Tisea na Hrvaško, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Njegovo potovanje je imelo namen, pridobiti te dežele za to, da bi se izrekle za pridruženje k Ogrski. Toda grof Tisa je imel smolo. Vse te dežele so se izrekle za združenje vseh Jugoslovanov v lastno, samostojno državo. Sklepno se je dr. Korošec izjavil: Pri rešitvi jugoslovanskega vprašanja zaupamo na našo notranjo moč in silo ter upamo na pomoč naših sovarnih bratov Čehov in Poljakov.

Nemški krščanski socialci dr. Mataja je priznal načelo, da ne gre, ako bi oblasti hotele združevati narode ter je pozival Nemce k popustljivosti. Slovonom je ponudil roko v spravo.

V imenu Poljakov je zahteval poslanec Tetmajer združenje vseh Poljakov, torej tudi onih v Nemčiji in v Avstriji v samostojno državo; isto je zahteval v imenu avstro-ogrskih Rumunov tudi rumunski poslanec Isopescu-Gracul. Poslanec Spinčić je zahteval, naj se k mirovnim razgovorom, katere je predlagal naš zunanji minister grof Burian, pritegnejo tudi odposlanci raznih narodov naše države in je končno izjavil, da so Jugoslovani do grla siti Madžarov in Nemcev ter zahtevajo združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državo, odklanjajo pa vsako ponujano samoupravo, ali spremembo ustave. Poljski socialni demokrat Daszynski je rekel, da je zgodovina avstrijskih vlad cela vrsta dejanj nezvestobe napram narodom. Baron Hussarek je bil član Štirkevega ministrstva, ki je izvršilo toliko zločinov s pomočjo § 14. Polom pruskega militarizma bo potegnil s seboj v prepač še mnoge druge, kot nadvladje Nemcev v Avstriji in Madžarov na Ogrskem. Konec mora biti raznarodanju in tlačanju nenemških in nemadžarskih narodov v naši državi.

Nemški socialni demokrat dr. Adler je rekel, da nam je pred vsem treba iskati poti do miru, do katerega pa stara Avstrija ne bo prišla, ako ne napravimo reda v notranjosti in zadosti zahtevam raznih narodov.

Češki poslanec Klofač je rekel, da so Slovani naše države vselej zahtevali, da se zadosti njihovim narodnim težnjam, toda bili so vsled tega proglašeni za veleizdajalce. Naša Avstrija mora v petem letu vojne doživeti, da se dviga na pol ubita Srbija ter da četverosporazum ustvarja novo zvezo balkanskih

Nemška vera v surovo silo je poražena, to so začeli uvidevati že tudi v Nemčiji. Prusaštvo se sedaj kruto maščuje na vseh Nemcih, saj so Nemci zgradili svoje gospodstvo in svoje nasilje v dobri veri na to silo. Prusaštvo in madžarstvo sta povzročitelja sedajne svetovne vojne in ta dva sta tudi odgovorna za vse hudo, kar je zadelo države in narode. Dokler bo med nami živel pruski in madžarski duh, je mir nemogoč. Vsi nenemški in nemadžarski narodi v naši državi ne zaupajo nobeni avstrijski in ogrski vladi.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje veleofenziva četverosporazumovih armad. Nemške čete se morajo umikati tudi na takozvani Hindenburgovi črti, s kateri se je vedno zatnjevalo, da je skrajno močno utrjena. Nemci so se umaknili v Belgiji, kjer so izpraznili celo vrsto važnih mest in postojank, kot Ypern, Langemark, Hollebeke ter velevažno mesto Armentieres ob francosko belgijski meji. Umaknili so se tudi na črti St. Quentin Soissons. Važno železniško križišče St. Quentin je padlo v angleško francosko oblast. Tudi na črti Reims—Soissons je zaznamovati stalno umikanje nemških armad. Na črti Cambrai—St. Quentin je vsplamtel nova bitka, v kateri so dosegle angleško francoske čete novih uspehov. Ob Airi zahodno od Verduna pa z veliko srditostjo napadajo ameriške čete tamonje nemške postojanke. Tudi na tem delu fronte so se Nemci morali nekoliko umakniti. V preteklem tednu so Nemci izgubili 260 štirijaških km ozemlja, v tej veleofenzivi pa 280 tisoč mož vjetih ter 3600 vpljenjenih topov.

Na drugih bojiščih.

Na srbskem bojišču se nadaljuje umikanje naših čet in prodiranje Srbov vedno dalje v Storo Srbijo. Srbske čete so že zasedle mesti Leskovac in Vranjo ter korakajo proti Nišu in Pirotu. Bolgarske čete so že popolnoma izpraznile zasedeno srbsko ozemlje. — Na albanskem bojišču se stalno umikamo v smeri proti Tirani. Izpraznili smo mesti Berat in Elbassan ter levi breg reke Skumbi. — Na italijanskem bojišču in sicer ob tirolski fronti izvanredno živahno gibanje, ki se smatra kot začetek nove italijanske ofenzive. — Palestina se nahaja docela v angleški oblasti, kajti Angleži so zasedli črto Beirut—Damask. Veliko in važno mesto Damask se že nahaja v angleški oblasti.

Redoljubi, spominjajte se slovenske šole v Mariboru!

Razne politične vesti.

Interpelacije naših poslancev. Poslanec Miha Brenčič je stavil na domobranskega ministra interpelacijo v zadevi odškodnine ptujski okoljski šoli. V imenovanem šolskem poslopiju je bilo v letih 1914—1917 nastanjeno vojaštvo, oziroma bilo je spremenjeno v vojaško rezervno bolnišnico. Kljub opetovanim prošnjam krajnega šolskega sveta za odškodnino so bile vse tozadevne prošnje brezuspešne, kar se ptujski vojaški poveljnik vselej izgovarja, češ, akt se nahaja v Gradcu pri vojaškem poveljstvu. V interpelaciji se zahteva, da se takoj izplača krajnemu šolskemu svetu za ptujsko okolico zahtevana odškodnina. Nadalje je stavil na domobranskega ministra interpelacijo o dogodku na ptujskem kolodvoru dne 21. septembra 1918.

V interpelaciji se zahteva, da se odpravijo ali nedostaki ter da se pokličejo na zagovor častniki, ki zakrivijo take nedostake. — Poslanec dr. Verstovšek in tovariši so vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo surovo olje za mline, tiskarne in druge obrate na Spodnjem Štajerskem. Od meseca junija sem ga je izostalo 10 cistern. Posledica je bila, da so celotni državni mlini morali ustaviti obrat. — Poslanec dr. Ravnihar in tovariši so interpelirali justičnega ministra v zadevi neresničnega odgovora na interpelacijo z dne 21. decembra 1917, ki je bil podan na vprašanje o kričečih razmerah pri ptujskem okrajnem sodišču. — Dr. Korošec in tovariši so interpelirali notranjega ministra radi konfiskacij politične oblasti v Celovcu, ki je v „Miru“ zaplenila poziv Narodnega Sveta. — Poslanec dr. Korošec in tovariši so vložili interpelacijo na ministrskega predsednika, notranjega in domobranskega ministra zaradi razpusta občinskega odbora v Tolstem vrhu na Koroškem.

Narodni Svet za vse jugoslovanske dežele. Dne 5 in 6. oktobra so se zbrali v Zagrebu odposlanci troimenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov, koder so ustanovili Narodni Svet za vse jugoslovanske dežele naše države. Navzoči so bili odposlanci iz Slovenije, Trsta, Istre, Hrvaške, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Madžarske. Na tem sestanku se je dossegla popolna edinost glede cilja kakor tudi glede ustanovitve Narodnega Sveta. Pozdravne brzojavke so bile odposlane Čehom in Poljakom.

Kaj bo s šulterajnskimi šolami? Slovenka z jezikovne meje nas vpraša: Kaj bo v Jugoslaviji s šulterajnskimi šolami? Odgovor: Spremenili jih bomo v slovenske šole. Naj jih le gradijo, bomo prišli vsaj bolj po ceni do šolskih stavb. Če na Pesnici res že spravljajo kamenje in cement za nemško šolo, je to celo dobro za nas. Bo vsaj slovenska šola prej dograjena.

Oklic nemškega Volksrata na nemški narod. V seji nemškega Volksrata avstrijskih Nemcev na Dunaju dne 6. oktobra je bil izdan na avstrijske Nemce oklic, v katerem se glasi med drugim: „Ta vojna mora imeti za posledico popolno spremembo stališča nemškega naroda v Avstriji. Odločno zahtevamo popolno in neomejeno pravico samoodločevanja. Ustanoviti se mora samostojna in neodvisna nemško-avstrijska država, v kateri naj bodo združeni vsi avstrijski Nemci.“ Ko smo mi Jugoslovani zahtevali samostojno in neodvisno državo, so nas Nemci razvpili in proglasili za veleizdajalce. To, česar smo mi zahtevali dosedaj, zahtevajo Nemci sedaj zase, ker zahtevajo samostojno nemško-avstrijsko državo. Ali ni so torej tudi naši Nemci veleizdajalci?

Ornigova sirotišnica v Ptuj. „Štajero“ objavlja seznam onih gospodov, ki so darovali za zgradbo nemškega janičarskega vzgojevališča v Ptuj. V tem izkazu najdemo žal tudi imena takih, od katerih ne bi pričakovali, da bi se mogli tako daleč spozabiti. Imena notar Bratkovič, kaplan Salamun, župnik Vogrin itd. nam povedo dovolj. Ali jim bo Ornig prekrbel kako odlikovanje? Noben Slovenec in Slovenka, ki ima le količkaj narodnega čuta v sebi, ne more darovati za to podjetje ne vinarja!

Kako bodo Čehi postopali z Nemci. List „Venkov“ odgovarja na to vprašanje tako-le: Postopali bomo z Nemci tako, kakor so oni do sedaj postopali z nami. Dasiravno v manjšini, so bili Nemci s pomočjo dunajske vlade odločilni činitelji in so nam vedno dokazovali, da je vse, kar store, skrajno pravično in pametno. Mi imamo torej vzgled, kako mora postopati vladajoči narod. Zakaj bi iskali nove poti? Dobro za dobro, hudo za hudo.

Hercegovski frančiškani so postali na cesarja spomenico, v kateri zahtevajo združitev vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državo. Spomenico je podpisal v imenu hercegovskih frančiskanov provincijal o. David Nevistič.

Samostojna poljska država. Rusko poljska vlada se je izrekle za združenje vseh Poljakov na Pruskem, v Avstriji in na Rusko-Poljskem v samostojno in neodvisno državo z dohodom do morja do Gdanskega. Tozadevni oklic je že odposlala na vse Poljake.

Prihodno nedeljo na slavnost Orlov v Trbovljah!

Cesar sprejema Jugoslovane. Iz Dunaja poročajo ljubljanski listi, da bo cesar peklical nekatere jugoslovanske narodne voditelje na posvetovanje. Kot taki se imenujejo predvsem načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, voditelj bosanskih Jugoslovancev dr. Joso Senarić in predsednik hrvaškega sabora dr. Medaković.

Nemčurji so lagali. Iz Redigone nam pišejo: Pri znanem nemškem odposlanstvu in obisku na Dunaju niso bili ne poternski župan Markovič, ne dedonski Košar, ne gorški Rožman, kar jim moramo šteti v čast ter jim v javnosti dati zadoščenje, ker so bili v častnih takrat tudi navedeni med drugimi osebam. Niso se dali zapeljati od mestnih mogotcev, smatrajo se za dobre prekmurske Slovence. Jugoslovani priskakujejo z veseljem hrepenenjem. Čast in slava jim!

Madžari so krivi. Po poročilu „Slovenských ľudových novin“ je umrljivost otrok na Slovaškem in posebno v požunskem okraju, naravnost grozna. Učitelji pravijo, da ne bo treba tam čez kakih 10 let sploh nobenih šol — ker ne bo otrok. . . . Otroci nimajo dovolj hrane, kakor je nimajo tudi njih matere. Otroci umirajo v strašno velikem številu. Nalezljive bolezni, kot škrlatica, ošpice, španska bolezen itd. jih uničujejo. Madžarska vlada rekvirira v slovaških krajih živila do zadnjega, a ko pride čas pomankanja, ne dajo Slovačkom ne moka, ne kruha. Ali ni morda tudi mnogokje pri nas tako?

Novi možje v Nemčiji. V Nemčiji se je pretekli teden izvršil velik političen preobrat. Nemčija je uvidela, da mora najprej urediti svoje notranje politične zadeve, če hoče z upanjem na uspeh zaprositi za mir. Poklicala je v novo vlado može, ki jih je izvolilo ljudstvo za svoje poslance in zastopnike. V novem ministristvu so zastopane vse večje stranke, torej tudi socialni demokrati. Državni poslanci Gröber, Scheidemann in Erzberger so imenovani za državne tajnike, poslanec Bauer za državnega tajnika v novo ustanovljenem državnem delovnem uradu in za drž. tajnika zunanjih zadev je imenovan dr. Solf. Desda-nji državni kancelar grof Hertling je odstopil in na njegovo mesto je bil imenovan princ Maks Badenski.

Časi se spreminjajo. Nemški kancelar Badenški princ Maks je imel v nemškem državnem zboru dne 5. t. m. govor, v katerem je povdarjal, da si želi Nemčija in časten in stalen mir. Tudi cesar Viljem je v oklicu na armado in mornarico isto povdarjal. — Časi se spreminjajo. Nič več ne kričijo Nemci, da se mora nadaljevati tako dolgo, dokler bo nemški mir diktiral mir. Nemci se bojimo Boga, sicer pa nikogar na svetu. . . .

„Preč z Viljemom!“ Tako vpijejo angleški listi. „Daily Chronicle“ pravi, da se noben državnik, ki veruje v Wilsonovo politiko, ne more zadovoljiti s kakimi manjšimi ponudbami, kot je odstranitev vojnega hujskača v Potsdamu. (Potsdam je grad nemškega cesarja Viljama.)

Najprej se mora Nemčija pokoriti. Londonski listi pišejo, da prej sploh ni misliti na mir, dokler se Nemčija ne bo pokorila za zločin, ki ga je napravila nad svetom s tem, da je zakrivila svetovno vojsko. A do spoznanja, da je ona kriva vseh strašnih nesreč vojske, mora priti sama.

Madžari za ločitev od Avstrije. Na Ogrskem se širi misel popolne ločitve Ogrske od Avstrije. Nekateri se zavzemajo še samo zato, da bi bil naš cesar ogrski kralj, drugače pa ne marajo Madžari prav nobene skupnosti z Avstrijo.

Naša zveza z Nemčijo. Listi v Nemčiji so se te dni zelo pečali z možnostjo, da odpade Avstrija od Nemčije ter pišejo da je zveza med Avstrijo in Nemčijo postala zelo trhlja. „Vorwärts“ je pisal tako, a „Vossische Zeitung“ je o tem predmetu pisala kakor o reči, ki je gotova.

Proti Budimpešti in Carigradu! Francoski poveljnik na Balkanu de Esperey je izjavil, da bodo četverosporazumove čete odslej prodirale skozi Srbijo proti Budimpešti in skozi Bolgarijo proti Carigradu.

Brazilijska vojska. Zapolnila bo vse naše tamošnje ladje.

Koliko letal imajo naši sovražniki? Neki nemški list poroča, da imajo naši sovražniki toliko letal, da pride na eno nemško letalo 36 sovražnih.

V torkovski državni zbornici dne 8. okt. se je nadaljevala razprava o mirovanih predlogih oziroma o vojnih interpelacijah in vprašanjih. Ministrski predsednik Hussarek je zbornici naznanil, da je bila odposlana Wilsonova mirovna ponudba, na katero še da ni nobenega odgovora. Nujne predloge so stavili poslanec dr. Korošec v zadevi nove sestave izkaza talcev v Bosni, Hercegovini, na Hrvaškem in v Dalmaciji, nadalje da se ustavi kazenska razprava proti mornarjem v Ko-

teru. Poslanec Rybar, Pogačnik in Ravnihar pa v zadevi tajnega zasledovanja in tajne preiskave proti dr. Korošcu, nadalje, ker je vlada brez vzroka odstavila ravnatelja ljubljanske realke Karla Kera in ravnatelja idrijske realke dr. Lončarja. Poslanec dr. Benkovič je pa stavil nujno interpelacije v zadevah neopravičene rabe orožja častnikov zlasti v slučaju, ko je stotnik Wolfgang neopravičeno dal ustreliti desetnika štajerskega Slovenca Tušaka, o čem smo že svoj čas poročali. Tržaški poslanec dr. Rybar je v svojih izjavanjih rekel sklepno, da polagajo Jugoslovani svojo usodo v Wilsonove roke.

Mariborska cenzura pritiska še tudi sedaj, ko je vsenemštvo prišlo na bobna, na slovenske liste z vso silo. V petkovi „Straži“ je zaplenila važne podatke o tihotapskih „kupcijah“ c. kr. gospodov v Brežicah, v pondeljki „Straži“ pa je zasegla s svojo mogočno roko angleško uradno poročilo, o turškem porazu v Palestini. To poročilo je „Straža“ posnela po nemških listih. A našemu cenzorju se je število vjetih Turkov — 79.000 mož in 350 topov — zdelo preveč in je z modrim svinčnikom napravil mogočno črto čez dotične vrste. Povdarjamo, da je dotično angleško uradno poročilo bilo odobreno od avstrijskega c. in kr. vojnega tiskovnega stana. Odslej smatramo, da je mariborska cenzura več kot dunajski c. k. korespondenčni urad in stoji celo višje kot c. in kr. vojni tiskovni stan.

Tedenske novice.

Mariborsko bogoslovje. V mariborskem bogoslovju je v 4. letniku 7 bogoslovcev, v 3. l. eden domači bogoslovec in 2 frančiškana, v 2. letniku so trije bogoslovci in v 1. letniku 2 bogoslovca in sicer g. Plesnik iz Zdol, abiturient št. Vidske gimnazije in g. Radanovič iz Kapel, abiturient slemenštan mariborske gimnazije. Oglasilo se je tudi še več vojakov za bogoslovje, ki pa še niso oproščeni.

Blagoslovljenje zastave „Orla“ v Trbovljah. Va bimo Slovence iz Posavja in sosednjih krajev k slavnosti, ki se vrši ob priliki blagosloavljenja zastave „Orla“ v Trbovljah, dne 13. oktobra 1918. Spored: 1. Ob pol 10. uri zjutraj se skupno društva v „Društvenem domu“, od tam skupno odkorakajo v cerkev. 2. Ob 10. uri blagosloavljanje nove zastave in sv. maša na prostem s cerkvenim govorom g. dr. Korošca. 3. Skupen odhod v „Društven dom“. 4. Ob pol 2. uri popoldan večernice. 5. Ob drugi uri popoldan javen nastop „Orlov“, nato slavnostno zborovanje. 6. Ljudska veselica na slavnostnem prostoru. Navzoči bodo tudi naši jugoslovanski poslanci. Vstopnina 1 K. Svira slavnorudniška g. dba. — Odbor.

Obletnica dr. Krekove smrti. V torek, dne 8. oktobra, je minulo leto, ko je v Šentjanžu na Dolenjskem zatisnil na veke svoje oči naš nesmrtni dr. Krek. Slava Krekovemu spominu!

Slovit slovenski frančiškan umrl. V ljubljanskem frančiškanskem samostanu je po daljšem bolehanju izdihnil svojo blago dušo pred. g. o. Stanisl. Skrabec, konzistorijalni svetnik goriške nadškofije, dne 6. t. m., večer ob 10. uri. Pokojnik je bil rojen v Ribnici dne 7. jan. 1844; v red je vstopil dne 26. avg. 1863; v duhovnika je bil posvečen dne 3. avgusta 1867. Po končanih vseučilišnih študijah, ki jih je dovršil z odliko, je deloval kot profesor na novoški gimnaziji, dokler je bila v rokah frančiškanev. Pozneje je vodil kot ravnatelj in profesor domačo gimnazijo v Gorici. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno Bogu in znanosti. O. Stanislav je bil jezikoslovec slovanskih jezikov s svetovnim glasom in nad vse zgleden redovnik in duhovnik. Dolga leta je o. Stanislav urejeval glasilo slovenskega III. reda „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška.“ Pogreb blagega pokojnika se je vršil v torek, dne 8. t. m., ob štirih popoldne iz frančiškanskega samostana v Ljubljani. — Blag mu spomin!

Mladi Borojevič utonil. Sin feldmaršala Borojeviča, 17 let star, je bil gojenec zadnjega letnika vojaške realke v bivši kadetnici v Mariboru. Dne 28. septembra t. l. je napravil s tremi tovariši brez dovoljenja nočni izhod čez zid ključ vojaški straži. Proti polnoči so se vračali po obisku raznih nočnih zabavišč po starem dravskem mostu domov. Sredi mosta je pa lesen plot, da ljudje ne bi hodili po tem mostu. Borojevič je plezal ob robu mosta čez ta plot in pri tem padel v Dravo in je izginil v valovih.

Dne 6. okt. se je nato povzpelo v zavodu, da je Borojevič utonil. Našli so ga niso. Rajni je bil edini sin in edini otrok Borojevičev. Bil je pravoslavni Hrvat ali Srb, v zadnjih letih je bil vpisan za Nemca.

Ustrelil je z revolverjem z več strelji Karel Simma. sednjiški cenilec in izvedenec, posestnik na Bregu pri Ptuj, mladega vojaka Ropa, posestnika grajščinskega posestva „Schneeweiss“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, znanega živinskega trgovca. Rop je bil mnenja, da se Večina, Breznik, Prelog, Merce, Zima, Erzenjak rodem vsi domači Slovenci; Karel Simma je grozil, da ustrelji Ropa, ako te strašne žalitve ne prekliče, česa pa Rop ni maral storiti, ker ni hotel lagati. Ustrelil ga je zvečer v noči na cesti sredi Brega, tam, kjer se je pričel pripravljeni napad na č. g. P. Z. Pripomnimo, da hodi Simma seveda prost doma okoli, ker treba še prej poizvedeti, ali je Simma zakrivil s tem umorom kakšno krivico, ker je branil čast posilinskega Brega. Dostavimo še tudi sicer dovolj znane dejstvo, da so vsi zaupni možje in znani živinski priganjati — kdo jih je postavil? — ki rekvirirajo okoli Ptuja živino, najbolj strupeni nasprotniki Jugoslavije. Ako hočejo nekaj koč na Bregu rekvirirati za vsenemške težnje, slobodno, le slovenska zemlja, na kateri se postavljene posilinske hiše, ostane — v Jugoslaviji! Pripravite in rekvirirajte torej nekaj vagonov za tiste kočice in za — sebe! Srečno pot! Morebit vstopi tudi Oni!

Slovenskim kmetom! Slovenski delavci, viničarji, obrtniki, dninarji in najemniki so kri naše krvi. Mnogi trpijo veliko pomanjkanje. Njih otroci umirajo kar zaporedoma radi pomanjkanja živil. Slovenski kmetje, pomagajte jim, kjer le morete. Ko te pride Slovenec prosit živil, pritrčaj si vsaj malo in mu pomagaj. Slovenski delavec je ravno tako vsega spoštovanja vreden, kakor slovenski kmet. Oba sta navezana drug na drugega. Po končani vojni bodo kmetje krvavo potrebovali delavskih moči. Če boste sedaj pomagali trpečemu delavskemu stanu, vam bo ohranil hvaležnost in vam bo pozneje, ko boste nujno rabili delavcev, dal svoje moči na razpolago. Slovenski kmet in slovenski delavec morata iti ramo ob ramo in se drug drugega po bratski podpirati. Slovenski kmet, lajšaj v teh težkih časih usodo trpečega slovenskega delavca!

Vinska trgatava. Ta teden se je splošno pričelo s trgatavo. Kjer je razsajala grozdna plesnoba, tam je grozdje zelo slabo. Kjer pa je ostalo grozdje zdravo, tam bo letina dobra. Vina bo splošno — vsaj v Slovenskih goricah — več kot leta 1917. Glede kakovosti pa bo letošnji vinski mošt mnogo zaostal za lanskim, posebno tam, kjer so začeli prezgodaj trgati. V mariborski okolici ima dosedanj vinski mošt 14—17 stopinj sladkorja. Trgovina z vinskim moštom je letos manj živahna kot lansko leto. Vinotrčci namreč so razbojnali v svet, da bo cena vinu v kratkem padla, kar pa je seveda samo ribarenje gotovih ljudi, ki bi se radi mastili z vinogradničkim trudom. Mošt se plačuje danes liter po 6 do 10 K.

Zivil niti do januarja! List „Neues Wiener Journal“ je priobčil od strokovnjaških krogov poročilo, da ne zadostuje letošnja letina do prvega meseca prihodnjega leta. Brez tuje pomoči ne more vzdržati Avstrija niti s kruhom niti z moko. A ker je pa letina na Ogrskem zadovoljiva, moramo računati z ogrsko pomočjo. Iz Nemčije ali iz zasadenih ruskih, oziroma rumunskih krajev ne moremo pričakovati ničesar, ker porabi armada sama vso letino.

Kar se tiče Ogrske, si ne smemo preveč obljubljati. Ogrski prehranjevalni minister Vindišgrec je izjavil, da more Ogrska dati Avstriji v najboljšem slučaju samo nekaj koruze — pšenice, rži ali ječmena pa nam nočejo dati Madžari ne zrna.

Zaplomba kož. Poslanec dr. Verstovšek je imel dne 3. t. m. daljši posvet s trgovinskim ministrom baronom Wieserjem o raznih gospodarskih zadevah. Zlasti je predložil pritožbe Jugoslovanskega kluba radi zaplembe kož ponesrečenih živali. Zahteval je odločno, da se kože izroče gospodarjem, ker le na ta način morejo obuti svoje družine. Wieser se je izgovarjal, da vojaška oblast ne privoli v to. Ko ga je dr. Verstovšek opozoril, da lahko nastane polom na deželi, je Wieser obljubil, da bo stopil v stik z vojnim ministrom in skušal rešiti telečje kože.

Poučite nevedne. Mnogo naših ljudi ima čisto krive pojme o Jugoslaviji. Izobražencem priporočamo, da poučijo nevedne o jugoslovanskem vprašanju. V naši tiskarni se dobi knjižica „Jugoslavija Jugoslovonom“ in stane 50 v. Razdelite to delce med ljudstvo. Za Nemce pa je izšla v Katoliški Bukvarni v Ljubljani knjižica „Um die Jugoslavija.“

Človeštvo, Slovenke, črte in tiskovni dom!

Loterijske številke.

Trst, 2. oktobra 1918	21	12	49	83	88
Dunaj, 5. oktobra 1918	43	48	89	44	65

Malta razpisila.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

Kupi se:

Kupim posestvo 20-40 oralov zemlje in 5-10 oralov gozda blizu železnice v ravlini. Ponudbe s natančnim popisom velikosti in cene. Alojzij Škerbec, Zeltweg, Gornji Štajer. 1317

Kupim mošta 800-10 000 l, kdor ima za prodati. Ponudbe in ceno na Alojzij Škerbec, Zeltweg, Gornji Štajer. 1317

V okolici Maribora želim kupiti malo posestvo s nekaj orolov in travnikov. Ponudbe na Josip Šerac, Maribor, Tegetthofova 57. 1244

Trgovsko hišo z majhnim ali večjim posestvom blizu železnice, mesta, trga ali večjega kraja želim kupiti ali pa zamenjati s svojo novo zidano trgovsko hišo v večjem trgovinskem kraju na dveh glavnih cestah in blizu cerkve, s vsemi potrebnimi, zraven še posebej poslopje skladišča, in hlevi za svinje, velik vrt, vse v najboljšem stanju in ležečo na najlepšem prostoru tega kraja. Kupim ali zamenjam pa tudi s posestvom ali pa gostilno, ako ravno sedaj se ne nahaja trgovina v njem, vendar za to sposobna. Dopolni na naslov: Ivan Petan, zdravilišče Rogasčka Slatina, Štajersko. 1367

Trijerje, čistilnice, gepeljne, mlitilnice in slamosnice kupite najbolje pri Jos. Osolin-u v Laškem trgu. 1374

Strd, buče, korenje, svež fišol se kupi. Maribor, Domplatz 6. 1359

Vinski mošt in staro vino, kupi vsako množino po najvišji ceni Anton Krepek, Maribor. 1366

Slivovko, tropinovec, vinsko žganje, vinski kamen, strd, čebelni vosek, kupi vsako množino in plača najbolje. Jos. Šerac, trgovec, Maribor, Tegetthofova c. 57. 1248

Prodaja se:

Froda se po nizki ceni 60 metr. platna za srajce, rjuhe, 2 ženski obleki, moške srajce, brisače in 2 bluzi, nekaj za živež, sicer pa tudi za denar. Rosa Ferline, Tegetthofova c. 6, Maribor. 1337

Eno in 2 vprečni voz, tudi kornjaka obraba se dobi pri Franc Ferk, Maribor, Šofin trg. 1378

Lepa, moderna hoda, velik, lep muf, površina, lepa jopica se prodaja. Vprašati je Tapeinerplatz 3, pritl. Maribor. 1362

Prodaja se nekaj ročnih vozilov, Maribor, Viktringhofg. 12. 1360

Kmetijski koleselj, sani in naprega se prodaja. Burgg. 20, Marib. 1358

Svinje se prodajo. Studenci pri Marib., Pekarova ul. 7. 1370

V sredi mesta Maribor je na prodaj nekaj za približno zelo važnega. Cena 370.000 K. Več pove Šelinašek, Burggasse 20, Maribor. 1356

Posestvo se prodaja, hiša na dve strani, kuhinja, hlevi, njive, košnja za dve glavi, vinograd, gozd, vse v dobrem stanju, 10 minut od železniške postaje. Mestnjice, 10 minut od farne cerkve. Sv. Peter na Medvedovem selu, Gerliče 29, Jos. Krumpak. 1375

Prodaja se v nedeljo 20. okt. pop. o Malihdolah pri Vojniku takoj imenovano "Lončarjevo" vinogradno posestvo. Poslopje zidano, s opekami, deloma amerikanec, deloma star les, sadonosnik, gozd, skupaj okoli tri orale, s letošnjim ali brez letošnjega pridelka, posodo itd. Prvovrstna vinogradišča, last nekdanjega Zajtkega samostana. 1344

Svinje prodam. Windenauerstr. 21, Maribor. 1372

Nova hiša 2 nadstropna solčna stran, z lepimi stanovanji se prodaja za 80.000 K. Še ena 2 nadstropna hiša, velika klet z hišo na dvorišču in vrt se prodaja za 110.000 K. Vpraša se v Mozartovi ul. 59. Maribor. 1355

Mlinarja sprejme v stalno delo in celo oskrbo. Plačilo po dogovoru. Tudi invalid ni izključen. Marija Fras, posest. mlinca v Bistrici nad Mariborom. 1368

Kuharica z dobro plačo, ki bi opravila tudi manjša domača dela se sprejme takoj k samostojnemu zdravniku v večjem trgu na Spod. Štajerskem, kakor tudi dekla, ki razume nekaj kuhati, opravlja vrtna in gospodinjinska dela za v Celje. Več se izve v trgu. V Weixl, Maribor, Glavni trg 22. 1365

Viničar z 2 del. močmi se sprejme pri Etibel, Krčevine 36, nad Ratzerhofom pri Mariboru. 1381

Sprejme se takoj pridna in poštena dekla, katera razume vsa gospodarska dela. Mesečna plača 40-50 K. Franc Lenart, trgovec v Ptuj. 1361

Viničar s 2-3 del. močmi se sprejme za vinogr. d. 2 orala. O. Billerbeck, Maribor, Gosposka ul. 29 ali Kamnica, "Hermanruba". 1357

Mesarji išče "Deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani" s 1. novembrom 1918 proti dobri plači in hrani. Pismene ponudbe s dokazili strokovne sposobnosti poslati na urad: Ljubljana, Turjaki trg 1, še boljše pla., če se mesarji, ki želijo stopiti v službo zglasijo osebno v našem uradu. 1369

Iščem viničarja z 4 ali 5 celavimi močmi za svoje posestvo v Rožanah pri Mariboru. Friderik Winkler, kavarina "Central", Maribor. 1302

Zanesljivega viničarja z eno ali dvema del. moč. sprejme Ferenčič, Maribor, Grajska ul. 8. 1333

Kot učence želi vstopiti v trgovino močan fant. Naslov Škerbec Al., Zeltweg, Gornji Štajer. 1318

Trgovski učenec, priden, iz boljših hiš, ki se je že dolgo učil, želi priti zopet v kakšno trgovino. Naslov pove: Bernard Miklavc, Ribnica, Štaj. 1321

Cerkovnik za stolno cerkev v Mariboru se takoj sprejme. Pogoji se izvejo pri župnijskem uradu, Stolni trg 20. 1324

Spreten viničar z več del. močmi se sprejme pri F. C. Schwab, Ptuj. 1326

Družina z eno moško osebo, ki bi opravljal mežnarstvo se sprejme; dobi stanovanje in nekaj ajlive, delo se pa posebej plača. Naslov v upravi lista pod "Družina šte. 1265." 1265

Sprejmejo se takoj 2 spretni dekli na neki graščini pri Celju. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod "Dekla št. 1266." 1266

Sprejme se hišec tudi invalid in deček za psar. Meljski Vrh št. 89 pri Mariboru. 1382

Med. dr. Frank

ordinira od 9.-10., 2.-4. ure. 1325

Prva slovenska veletrgovina papirja in galanterije **VILKO WEIXL** MARIBOR, Glavni trg št. 22, priporoča svojo bogato zalogo šolskih potrebščin, kakor: šolske torbice, table, gobice, kamenčke, radirke, zvezke, svinčnike, peresa itd. kakor sploh vse pisarniške potrebščine. Velikanska izbira vsakovrstnih razglednic. Ravno kar došle nove narodne razglednice, kakor narodne noše vseh slovanskih narodov. 1382

Mihael Cimerman trgovec in veleposestnik **Berta Cimerman** roj. Pristovnik poročena. Ljutomer - Celje, dne 6. oktobra 1918. 1386

Železni kotel za žganje in razni okviri in ena podoba Matere Božje se zamenja za živila. Maribor, Viktringhofova ul. 26, na dvorišču. 1357

Zimski plašč in suknja, dobrohranjena se zamenjata za živila. Maribor, Uhländg. št. 6. Stefan Hramus. 1380

Novi moški čevlji šte. 43 zelo močni in velik kos močnega teletjega usnja se zamenja za kokošjo krmo. Goslin, Kasernplatz šte. 3, Maribor. 1379

Nova kopita za lovske puške, kakor tudi strelivo za lovec dajem za živila. Maribor, Rudolf Puff-ova ul. št. 22. vrata 6. 1342

Gramofon s 50 ploščami se odda za živila. Gyra, Maribor, Tegetthof-ova ul. 43. 1352

Svarilo! Podpisana svarima vsakogar brez ozira na stan in osebo, da bova vsakega, kdor še bo v naprej širil nstmeno ali pismeno neutemeljene govorice o Tereziji Krajšek, da ona občeje z drugim možkimi, sodnijskim potom brezobzirno zasledovala. — Šmarje, dne 1. oktobra 1918. — Martin in Terezija Krajšek. 1350

Otrok, 1 mesec star se da na hrano, Marija Dunst, Šilerjeva ul. 23, Maribor. 1371

2 zimski suknji kakor tudi še nekaj drugih oblačil se zamenja proti živilam v trgovini V. Weixl, Maribor, Glavni trg 22. 1364

Cigarete ali cigaretni tobak se da za živila Maribor, Viktringhof-ova ul. 25. I. nadstr. 1341

Dve novi pleteni posteljni odevi, vredni 800 K se odda za plemeno svinjo, olje in mast. Drofenik, Maribor, Garteng. 8. 1341

1 postelj z 2 matracama in nočno omarico z marmornato ploščo, 1 rdečo posteljno pokrivalo z prtoma, 1 otroška postelj, 1 svilena bluza nova, 1 modra suknja, se odda za denar ali živila. Maribor, cesta nadvojvode Evgena 4, vrata 3, Franc W. 1340

200 K plačila tistemu, ki najde zgubljenega psa, srednje velikosti, sive barve; imel je kratek rep in ušesa, sliši na ime "Peter". Oddati na gradu Zalog pri Celju. 1338

Prošnja do vojakov-vjetnikov, vračajočih se iz Rusije. Ivan Susič, 17 pešpolk, doma iz Podgore pri Gorici, je bil vjet v Nižjem Novgorodu, Kazanska gubernia v Saratovem. Če bi kateri vedel o njegovi nadaljni usodi, prosi pojasnila njegova mati proti plačilu. Lucija Susič, Hinterberg pri Leobnu, Gornji Štajer. 1345

Sodi-polovnjaki in žveplo za sode se odda za živila. Maribor, Viktringhof-ova ul. 25, I. nadstr. 1376

1 kg finega cigaretnega tobaka zamenjam za krompir. Dopolni na "M. B. Št. Ilj v Slov. gor." 1373

Zamenjam 20 oralov mojega posestva za polovico manjšega posestva ali pa dam za obdelovati za polovico pridelkov. Naslov se izve v upravi lista pod št. 1323

Troje novih flanelastih moških spod hlač se zomenja za živila. Ferdinandova ul. 9/III., levo, Maribor. 1329

50 K tistemu, ki preskrbi stanovanje, 2 sobi, kuhinjo do 15. okt. ali 1. nov. Avg. Schrock, trgovec, Maribor, Viktringhofg. 13. 1307

Nova lovska puška-dvocevka se da za živila. Fl. Kučanda, Sv. Jurij ob juž. žel. 1333

Proti mišim in podganam izborna sredstvo prof. Štefner in dr. Danysza izvirne kulturne bacil "Terror mit Witterung." Zelo učinkovito sredstvo za pokončevanje. Cena natrošenja 1000 g. proti mišim 14 K, proti podganam 17 K 20 v. po povzetju od Dunaja. Dobavitelja c. in kr. vojnega ministrstva, c. kr. nižjeavstrijskega namestnika, deželni kulturni svetov itd. Ravateljstvo Terror z avda Dunaj I. Weidertorgasse 17, telefon 15542. (Mosso.)

Priznana zagorsko apno v kosih najboljši razpečava trdka F. Weiberger-ja naal, apnenice, Za gorje ob Savi. 1297

Lovska puška, 2 cevi, s nabojem od spredaj, damst cevi z "lubeherjem" se odda za živila. Gyra Ivan, Tegetthofova cesta 43-45, Maribor. 1260

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega srčno ljubljenega, predobrega očeta, brata, svaka in strica gospoda

Ernesta Slanca, šolskega ravnatelja

ter njega drage in blage soproge, matere, hčere, svakinje in tete gospe

Sidonije Slanc, r. Stuhec, vpokojene učiteljice,

izrekamo vsem najprizrenejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljamo pred. g. župniku Presečniku, pred. duhovščini domače župnije, g. nadučitelju Ludoviku Černeju za ganljivi nagrobni govor, cenaj. pevcom za žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencov in šopkov, njiu tovarišem in tovarišicam, na čelu njiu g. c. kr. okrajni šol. nadzornik in ravnatelj J. Spaneček, dobrim sosedom, g. Jos. Polancu, ki je očetovsko skrbel v tej bridki dobi za osirotelo hčerko in vsem dragim prijateljem in znancem, kateri so od blizu in daleč prihiteli izkazati našima blagima, pokojnikoma poslednjo čast.

V Petrovčah, dne 25. septem. 1918. 1355 Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Za vse izraze iskrenega sočutja med boleznijo in povodom izgube našega ljubljenega sina, brata

Alojz-a, ogničarja pri nekem gor. topniškem poku

najprizrenejšo zahvalo pred. duhovščini sorodnikom, gasilnemu društvu, vsem znancem in prijateljem, ki so ga spremili k večnemu počitku. Tolažilne besede ob njegovem grobu nam ostanejo vedno v spominu.

Cven, dne 30. sept. 1918. Žalujoča rodbina Franc Makoter. 1349

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

C. kr. okrajno sodišče v Ptuj odd. VII prodaja po prošnji lastnikov Alojza, Milana in Olgo Gregorič na javni dražbi sledeče nepremičnine:

I. vl. št. 1 k. o. Majberg 22 pašnik ar 40.21, 24 njiva ar 7.16, 26 pašnik ar 30.96, 31 pašnik ar 63.73, 33 hosta ar 60.24, 34 travnik ar 19.82

II. vl. št. 8 k. o. Majberk 18 travnik ar 12.52, 19 hosta 66.39, 20 travnik 13.31, 21 pašnik 44.62.

III. vl. št. 2 k. c. Majberk 3 stavbišče ar 1.08, 4 stavbišče hlev ar 1.95, 5 hišno poslopje ar 11.25, 36 travnik in pašnik 341.76, 39 pašnik 24.96, 40 njiva 30.75, 42 njiva 25.84, 43 pašnik 3.40, 45 136.89. Skupna izmera ar 1036.86. Izklicna cena 100.000 K.

Dražba se bo vršila dne 24. oktobra 1918

dopolodne ob 10. uri na licu mesta v Majberku. Ponudbe pod to ceno se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih zastavne pravice brez ozira na prodajne cene. dražbene pogoje je vpogledati pri podpisnem sodišču izba št. 17 ali 13.

C. kr. okrajna sodnja Ptuj, odd. VII., dne 23. oktobra 1918.

UNIVERZALNI MLIN za REZANJE MESA

(zak. zavarovano) sposoben za izborno rezanje vseh vrst mesa, sočija, fižola itd. Cena komadu K 60.-

Univerzalni mlin za mak izborni za zdrobljenje maka, dišav, orehov, sladkorja itd. Cena komadu K 24.-

Mlin za drobljenje kosti 320.- K. Prebe za krompir in sadje, K 20.- Pošilja se z Dunaja, če se pošlje znesek naprej. Glavno zastopstvo

MAX BÜHNEL, Wien, IV. Margaretenstr. 27/Abt. P. 12. Geniki zastopj. 126